

کنترل کیفیت کالا در قراردادهای بین‌المللی

رضا پاکدامن

۱. مقدمه

مدیریت اجرای قراردادها رابطه تنگاتنگی با پیگیری تحولات مربوط به اجرای قرارداد دارد. لذا انتخاب روشهای مؤثر پیگیری یکی از نکات حساس در این راستا است، که در این نوشته اختصاراً به آن اشاره می‌گردد. پیگیری باید روشی باشد برای ایجاد ارتباطات عادی روزمره برای استعلام از وضعیت وقایع و یا اقدامات مربوط به معامله، برای این منظور، خریدار یا فروشنده ممکن است از یکی از چند روش ارتباطی، یا رساناهای عمومی مثل نامه، تلفن، تلکس و فاکس استفاده کند.

مطلوبیت هر یک از این روشها به عوامل مختلف، از جمله نوع محصولات مورد معامله بستگی دارد. در یک دسته‌بندی کلی روشهای پیگیری اجرای قرارداد را می‌توان به دو روش دستی و کامپیوتری طبقه‌بندی کرد. روش دستی مشخصی که مختص پیگیری قراردادها، طراحی شده باشند، وجود ندارند. بنابراین، روشهایی که برای تهیه گزارشهای مدیریت یا برنامه‌ریزی و جدول‌بندی فعالیتها در مدیریت بازرگانی مورد استفاده قرار گرفته‌اند، عموماً در زمینه پیگیری قرارداد نیز به کار گرفته می‌شوند. این روش غالباً شامل ایجاد تقویمی از وقایع یا فعالیتهایی است که با استفاده از برچسبها و نشانها، اقداماتی که در وقت مقرر باید انجام شود روی آن علامت‌گذاری می‌شود.

در روشهای کامپیوتری، نحوه

رویکرد با پیگیری قرارداد اساساً مشابه همان روشهایی است که در مورد روشهای دستی به کار می‌رود. مزیت اصلی در سیستم کامپیوتری، سهولت در سازماندهی و اصلاح اطلاعات در فرآیند پیگیری قرارداد و اجرای اقدامات پیگیری و برقراری آسان ارتباطات با سایر واحدهای سازمان خرید و همچنین ارتباط با فروشنده، نمایندگان خطوط کشتیرانی، شرکتهای بیمه و متصدیان حمل و نقل است.

سیستم کامپیوتری خصوصاً می‌تواند در امر پیگیری قراردادهای خرید شامل چند قرارداد فرعی با ارتباطات متقابل ابزار مقیمی باشند. امروزه، با توجه به گستردگی اطلاعات و آمار دخیل در معاملات بین‌المللی، سیستم کامپیوتری مشهور به مبادله الکترونیکی داده‌ها (EDI)^۱ از جایگاه ثابتی در عملیات مدیریت قراردادهای بین‌المللی در کشورهای صنعتی برخوردار گردیده است. کشورهای در حال توسعه نیز به لحاظ دارا بودن ارتباطات تجاری با این گروه از کشورها، ناگزیر گردیده‌اند که در راستای اعمال این سیستم حداقل در روابط تجاری خارجی‌شان تلاش کنند. در کشور ایران نیز اقدامات اولیه‌ای برای این منظور صورت گرفته است.

روند استفاده از سیستم کامپیوتری برای اجرای قراردادهای بین‌المللی آنچنان با سرعت در حال جهانی شدن است که به موازات اقدامات بعضی از کشورها در

تدوین قوانین و مقررات ملی ناظر بر سیستم کامپیوتری پیگیری عملیات تجاری که اصطلاحاً به «تجارت الکترونیکی»^۲ شهرت یافته است، بعضی از نهادهای مهم بین‌المللی از جمله نهادهای وابسته به سازمان ملل متحد نیز در تدوین مقررات بین‌المللی در این زمینه فعالیت زیادی دارند.

اصول کار در روش کامپیوتری اجرای عملیات مربوط به تجارت بین‌الملل در انتقال مستقیم اطلاعات (داده‌ها) از کامپیوترهای خریدار به کامپیوترهای فروشندگان بالقوه و نیز کامپیوترهای سایر طرفهای ذی‌ربط از جمله شرکتهای حمل و نقل، بیمه، بانک و گمرک، استوار است. بنابراین مقدار قابل توجهی از وقت و هزینه‌های اجرائی کاهش می‌یابد. مثلاً یک خریدار ممکن است پیشنهاد خود برای خرید کالا یا خدمتی را مستقیماً به فروشنده‌ای که به این سیستم کامپیوتری متصل است، اعلام داشته و پاسخ مقتضی را دریافت دارد.

یکی از نکات مهم در اجرای روش مبادله کامپیوتری اطلاعات تجاری یا اصطلاحاً تجارت الکترونیکی ضرورت استفاده از فرمها و حتی اصطلاحات و اختصارات هماهنگ و استاندارد توسط طرفهای گیرنده و ارسال‌کننده اطلاعات است، در سطح جهانی اقدامات زیادی در این راستا صورت گرفته است که در این رابطه می‌توان به مجموعه نرم‌افزاری مشهور به «سیستم پیگیری قرارداد واردات» (ICMOS)^۳ اشاره

کرد.

یکی از اساسی‌ترین نکات برای پیگیری حسن اجرای قراردادهای بین‌المللی، مربوط به کنترل کیفیت کالاهای مورد معامله و تطبیق کیفیت کالاهای تحویلی با مشخصات مورد توافق در قرارداد است که به آن اشاره می‌گردد.

۲. کنترل کیفیت کالا

یکی از وظایف مهم مدیریت اجرای قرارداد، نظارت و کنترل کیفیت کالا مورد معامله است زیرا بخش اعظم اختلافات طرفین معاملات خصوصاً در معاملات بین‌المللی، مربوط به عدم انطباق کیفیت کالا تحویلی با مشخصات مورد توافق در متن قرارداد است. زمان در احقاق حق خریدار در این اوضاع نقش کلیدی ایفاء می‌کند، بنابراین سرعت در شناسائی ابعاد عدم انطباق کیفی کالاها با مشروط قراردادی لازم است.

به عنوان یک اقدام پیشگیرانه، معمولاً روشهای مختلفی برای صدور گواهی کیفیت کالا از طرف فروشنده وجود دارد، که متداولترین آنها عبارتند از: روش صدور گواهی شخصی، صدور گواهی توسط شخص ثالث و بازرسی صادرات، که تشریح هر یک از آنها در حوصله این نوشته نیست.

برای کنترل کیفیت کالای مورد معامله، مدیریت قرارداد باید یک گروه کارشناسی متناسب با نوع کالا تشکیل دهد. در این زمینه می‌توان مستقیماً افراد کارشناس را به خدمت گرفت یا با شرکتهایی که در این رابطه فعالیت دارند قرارداد منعقد کرد. وظیفه گروه کارشناسی بازرسی از محموله و در صورت نیاز آزمایش کالاها برای احراز کیفیت آنها است.

بازرسی کالا در معاملات بین‌المللی، هزینه زیادی را به خود

اختصاص می‌دهد. لذا لازم است که واردکننده قبل از معامله محاسبه‌ای اجمالی از این هزینه‌ها صورت داده و در صورت امکان بخشی از این هزینه‌ها را به فروشنده منتقل کند. به موازات مسئله طرف مسئول پرداخت هزینه‌های بازرسی، طرفین قرارداد باید در چهار مورد دیگر نیز به توافق قبلی برسند. این چهار مورد اصلی عبارتند از:

۱- تعیین زمان بازرسی

۲- چگونگی انجام بازرسی

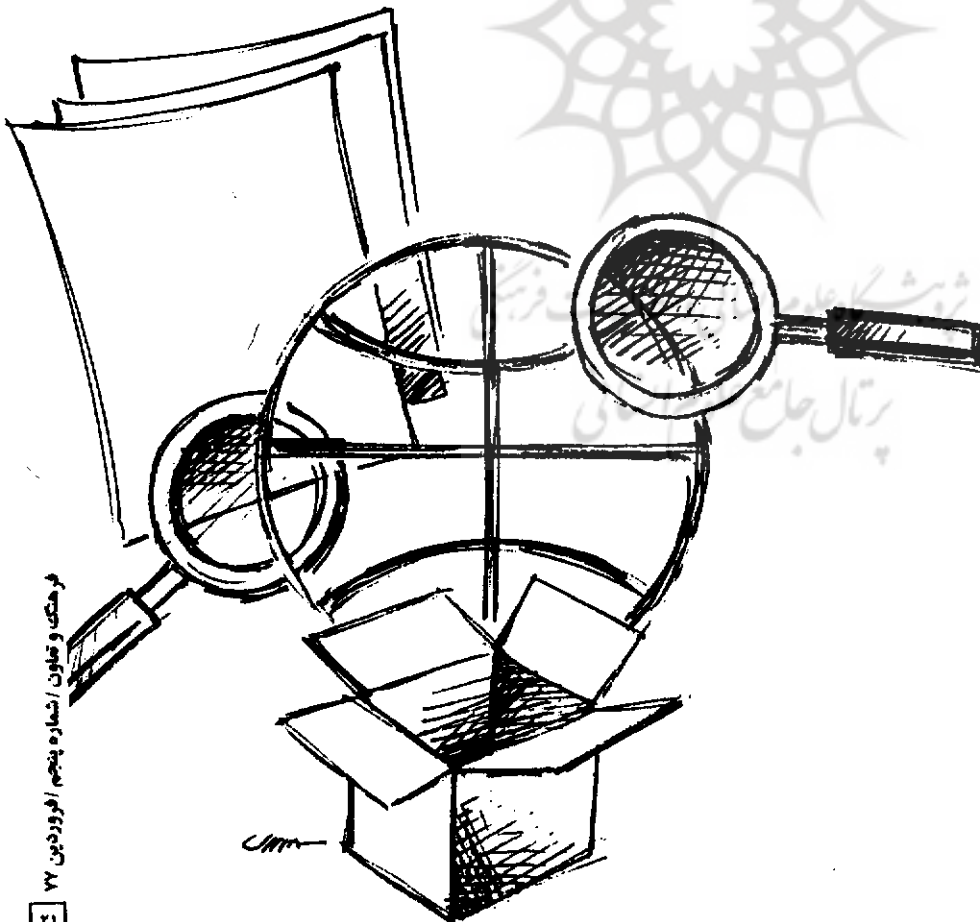
۳- شخص مسئول بازرسی

۴- تعیین مکان بازرسی

۱-۲. تعیین زمان بازرسی

اولین تصمیم در مورد بازرسی مربوط به زمان انجام آن است. نوع محصول مورد معامله در تعیین زمان بازرسی مهم است. چنانچه محصولی منطبق با استانداردهای شناخته شده

بین‌المللی باشد، وظایف بازرسی محدودتر می‌گردد. زیرا، بازرسی معمولاً در مرحله قبل از بارگیری یا بعد از بارگیری صورت می‌گیرد. و چون در حمل و نقل تجاری متداول، کالاها معمولاً در کانتینر قرار داده شود و درب کانتینرها مهر و موم می‌گردد، لذا فروشنده و خریدار آسوده خاطر خواهند بود که طی مسافرت گزندی به محموله از حیث تغییر محصولات خوب و سالم با محصولات معیوب توسط اشخاص ثالث روی نخواهد داد. لذا بازرسی قبل یا بعد از بارگیری محموله برای طرفین معتبر خواهد بود. در بازرسی قبل از بارگیری، کالاها قبل از بسته‌بندی و استقرار در کانتینرها مورد آزمایش و ارزیابی قرار می‌گیرند. این عملیات می‌تواند در کارخانه یا انبار فروشنده یا بندر ارسال کالا توسط فروشنده صورت گیرد. در روش بازرسی بعد از

بارگیری، بعد از ورود محموله به بندر مقصد، مورد آزمایش و ارزیابی قرار می‌گیرد. بدیهی است هر یک از این دو نوع روش بازرسی دارای مزایا و معایبی هستند که این وظیفه مدیر اجرایی قرارداد است که از قبل با توجه به نوع محصول، بُعد مسافت و سایر عوامل، روش مطلوب خودش را انتخاب کند. در بعضی از قراردادهای خرید کالا، انجام بازرسی قبل از بارگیری توسط فروشنده یا نماینده وی (شرکت بازرسی منصوب از طرف فروشنده) و انجام بازرسی بعد از بارگیری، توسط خریدار (وارد کننده) یا نماینده آن (شرکت بازرسی منصوب از طرف آن) توأماً انجام می‌گیرد.

چنانچه نتایج این دو بازرسی تفاوت فاحشی را نشان دهد، بازرسی نهایی به یک شرکت بازرسی مستقل ارجاع می‌گردد که به صورت داور در مورد کالاها، نظر دهد. برای محصولات غیراستاندارد، تصمیم در مورد وقت بازرسی باید با توجه به اندازه و ارزش سفارش و پیچیدگی طراحی محصول و فرآیند ساخت در نظر گرفته شود. هر قدر فرآیند تولید محصول پیچیده‌تر باشند، نیاز به حضور بازرسان منتخب واردکننده (خریدار) در مراحل مختلف ساخت، بیشتر می‌گردد.

۲-۲. روشهای بازرسی

روشهای بازرسی که یک واردکننده برای تضمین مطابقت کیفیت از آنها استفاده می‌کند، معمولاً شبیه به روشهایی است که شرکت تولیدکننده در برنامه تضمین کیفیت محصول خود از آنها استفاده می‌کند. در بعضی از موارد نیز این روشها در قرارداد خرید درج می‌شود. این روشها را می‌توان به گروههای کلی زیر تقسیم کرد:

الف) آزمایش

ب) کنترل کیفیت آماری

پ) صدور پروانه و برنامه

ت) برنامه بدون عیب (Zero - detect)

الف) آزمایش: هدف از بازرسی، همان گونه که قبلاً اشاره شده اجرا مطابقت محصول با ویژگیهای کیفیت مورد نظر واردکننده است. این هدف، اول با بررسی وجود هر یک از ویژگیهای کیفی که انتظار می‌رود محصول دارا باشد و دوم، با تعیین وجود آنها در یک چارچوب قابل تحمل، تأمین می‌شود. بنابراین یک شکل مهم آزمایش، اندازه‌گیری است.

آزمایش و اندازه‌گیری مستلزم داشتن یک روش آزمایش و اغلب ولی نه همیشه، تجهیزات تخصصی است. به عنوان نمونه، توانایی یک کانتینر (مثلاً حاوی کیسه‌های مواد شیمیایی) به تحمل سقوط از یک ارتفاع معین را می‌توان بدون هرگونه تجهیزاتی آزمایش کرد. اندازه‌گیری ویژگیهای کیفی مختلف غالباً مستلزم داشتن ابزاری است مثل ماشین‌های توزین، نمونه‌ها، دماسنج، فشارسنج یا مغناطیس‌سنج.

مشخصات محصول مقرر در قرارداد خرید را فقط وقتی می‌توان کامل تلقی کرد که به موازات ویژگیهای محصول، روشهای آزمایش و تجهیزاتی که برای تعیین مطابقت کیفیت مورد استفاده قرار می‌گیرند را نیز شامل شود.

تجهیزات آزمایش و اندازه‌گیری واردکننده باید هراز چندگاهی بررسی و وقتی برای تضمین دقت و هماهنگی اندازه‌گیریها مورد احتیاج باشد، باید اندازه‌گیری مجدد شود. بعضی از محصولات نیازمند به روشها و وسایل تخصصی همچنین متخصصین خاصی برای آزمایش می‌باشند. بنابراین واردکننده نباید انتظار داشته باشد که بازرسی به تنهایی انجام شود. امکانات آزمایشگاههای شناخته شده در داخل یا خارج کشور می‌توانند در این رابطه به او کمک کنند.

ب) کنترل کیفیت آماری: مباحث و روشهای آماری نه تنها به برنامه‌های کنترل کیفیت سازنده، بلکه به ارزیابی واردکننده از مطابقت کیفیت نیز کمک می‌کند. محصولات ساخته شده اغلب نشان‌دهنده تغییر در مشخصات بوده که می‌تواند ناشی از فرآیند تولید، مواد مورد استفاده، کارگر یا عوامل محیطی از جمله گرما، رطوبت و نور باشد. احتمال وجود این گونه تغییرات در هر دو مرحله طراحی و قرارداد خرید که مشخصات محصول، میزان قابل تحمل تغییر در مشخصات قابل اندازه‌گیری، در آن درج می‌گردد، غالباً پذیرفته شده است.

داده‌های اندازه‌گیری آماری و تجزیه و تحلیل‌های مربوط به آن، به ارزیابی تغییر در مشخصات کیفی محصول بر اساس یک نمونه از محصول، و به تعیین این که آیا تغییرات درون یک محدوده قابل پذیرش است، کمک می‌کند. روشهای آماری همچنین این امکان را فراهم می‌سازد تا تعداد اقلام معیوب احتمالی را که تغییرات آن محتمل است خارج از این محدوده باشد نیز تخمین زد.

بدیهی است هزینه انجام آزمایش بسیار زیاد است. صرف تعداد واحدهای بعضی از کالاها مثل فندق یا پیچ، آنقدر زیاد است که چنانچه هر قلم از محموله آزمایش گردد، هزینه زمانی و مالی آن قابل توجه خواهد شد. خطای انسانی نیز یک احتمال می‌باشد، بنابراین حتی یک بازرسی کامل فرصت عبور اقلام معیوب به عنوان اقلام سالم را از بین نمی‌برد.

مشخصات کیفیت بعضی از محصولات به گونه‌ای است که ارزیابی وجود (یا فقدان) یک یا چند ویژگی مستلزم این است که محصولات در معرض آزمایش تخریب‌کننده‌ای قرار گیرند، که طی آن کالا خراب و غیرقابل استفاده می‌شود. در این گونه موارد

«منطقه آزاد تجاری، قلمرو معینی است که غالباً در محدوده داخلی یک بندر یا در مجاورت آن قرار گرفته و در آن تجارت آزاد با سایر نقاط جهان مجاز شناخته شده است. چنانچه کالاها را می توان بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی از این مناطق صادر کرد یا به این مناطق وارد نمود و آنها را برای مدتی در انبار ذخیره و در صورت لزوم بسته بندی و مجدداً صادر کرد. کالاهایی که از منطقه آزاد تجاری به کشور میزبان وارد می شوند، حقوق و عوارض گمرکی مقرر را می پردازند. مناطق پردازش صادرات علاوه بر تسهیلات فوق، ابنیه و خدمات مورد نیاز جهت تولید، تبدیل مواد خام و کالاهای واسطه ای وارداتی به محصولات نهایی را به هدف صدور آنها و برخی اوقات جهت فروش در بازار داخلی به شرط پرداخت حقوق و عوارض گمرکی معمول فراهم می نمایند. از این جهت منطقه آزاد پردازش صادرات ناحیه صنعتی ویژه ای است که تولیدات آن جهت گیری صادراتی دارند. تسهیلات این مناطق جهت جلب سرمایه گذاران خارجی و تسهیل استقرار آنهاست و معمولاً با مشوقهای دیگری نیز همراه است.»

آزمایش کل محصولات به معنی خسارت عمده وارد کردن به کل محصولات است. که انجام آن قطعاً عملی نیست. مشابه همین وضع در مورد سایر محصولات می باشد آزمایشهایی بر مبنای ۱۰۰ درصد بر روی آنها انجام شود نیز به خاطر ظاهر فیزیکی آنها صادق است. مثلاً، انجام آزمایش بر روی یک توپ کاغذ (رول) به دلیل آنکه نمی توان بدون آسیب رساندن به کل رول کاغذ آن را باز کرد، عملی نیست. در این گونه موارد، بازرسی بر روی نمونه به دقت انتخاب شده محدود می شود. این روش را «نمونه گیری پذیرش» (Acceptance Sampling) می نامند. برای تعیین اندازه همچنین ترکیب نمونه به منظور تضمین این که نمونه نماینده کل محصولات است، روشهای آماری مورد استفاده قرار می گیرد. تصمیم به قبول یا رد کل محصولات بستگی به آزمایش نمونه ها به جای بازرسی کامل دارد.

نمونه گیری پذیرش، مستلزم انتخاب روش نمونه گیری (به عنوان نمونه فنون اتفاقی، مضاعف طبقه بندی شده، متوالی یا چندگانه)، اندازه نمونه (تعداد اقلام از کل) و سطح کیفیت. قابل پذیرش (حداکثر تعداد اقلام معیوب در هر صد واحد که می توان رضایت بخش تلقی کرد) می باشد.

پ) کنترل کیفیت گواهی شده: اصل اولیه کنترل کیفیت گواهی شده این است که واردکننده به سیستم کنترل کیفیت تهیه کننده برای تضمین کیفیت مستکی می باشد. این شیوه برخورد معمولاً مستلزم این است که تهیه کننده با صدور گواهی مطابقت کیفیت محصول با مشخصات واردکننده را تأیید کند. هدف اصلی واردکننده، کاهش هزینه بازرسی یا انجام بازرسی بر مبنای از یک محموله به محموله دیگر می باشد. در عوض،

واردکننده جهت اطلاع از تأمین کیفیت، محصولات، به صورت دوره ای آنها را بررسی می کند.

این روش برای وضعیتهایی که هزینه بازرسی زیادی در بردارد و تهیه کننده با توجه عملکرد گذشته نسبت به ارائه محصولی با کیفیت مناسب با رویه ای مستمر از خود توانایی نشان می دهد، مطلوبترین روش می باشد.

ت) برنامه بدون عیب: یک نمونه از تعهد مدیریت نسبت به کیفیت، اجرای برنامه بدون عیب است. هدف این برنامه، تضمین این موضوع است که همه واحدهای محصول ساخته شده توسط تهیه کننده با مشخصات معینی مطابقت داشته و حتی یک واحد از حصول در مرحله نهایی معیوب به دست نیاید. نتیجتاً ضریب رد محصولات به صفر کاهش می یابد.

برنامه بدون عیب، با ارزیابی عوامل مؤثر بر کیفیت در فرآیند ساخت، تجهیزات و متصدیان آن، توسط شرکت فروشنده، آغاز می شود. همه عواملی که موجب معیوب شدن محصول شوند، تعقیب و مرتفع می گردند. تجدیدنظر برای ایجاد تغییرات احتمالی در طرح و پارادایم از مشخصات کالا نیز در صورت نیاز، پس از گفت و گو و تبادل نظر با خریدار انجام می شود.

موقفیت برنامه بدون عیب هنگام آغاز تولید تجاری مبتنی بر سه عامل است:

الف: ایجاد یک سیستم کنترل کیفیت به خوبی طراحی شده، جهت بررسی کیفیت محصول در هر مرحله فرآیند ساخت و شناسایی عوامل مشخص مؤثر بر کیفیت.

ب: وجود مدیریت کارآمدی که به موقع در مقابل مشکلات از خود عکس العمل نشان دهد و در مورد رفع آنها سرعت اقدام کند. مثلاً، برای ایجاد تغییرات لازم در فرآیند

یا مواد در صورت لزوم، بلافاصله تصمیم‌گیری کرده و دستورات لازم را صادر کنند.

ج: نیروی کار با انگیزه، از دیدگاه یک واردکننده، تعهد فروشنده و تأکید شدید بر برنامه بدون عیب به این معنی است که واردکننده به انجام بازرسی پذیرش مگر در بعضی از مواقع، مجبور نیست.

۲-۳. مسئولیت بازرسی

به فرض این که واردکننده تصمیم به اجرای بازرسی کالاها جهت مطابقت کیفیت گرفته باشد، باید در مورد شخصی که این بازرسی را صورت خواهد داد، تصمیم‌گیری شود. این انتخاب بستگی به چند عامل دارد. به عنوان نمونه، اگر واردکننده، دارای گروهی از بازرسان توانا و از نظر فنی واجد شرایط باشد، این کار را می‌توان به یک یا چند نفر از آنها واگذار کرد. اما، هزینه‌ها و همچنین ماهیت بازرسی لازم باید در نظر گرفته شود. بازرسی قبل از بارگیری به معنی اعزام یک بازرس به کشور تهیه کننده می‌باشد. نفع یا عدم نفع این گونه بازرسی توجیه کننده هزینه‌ای است که باید تعیین شود.

بازرسی ضمن فرآیند تولید، معمولاً مستلزم انجام بازرسی در محل ساخت تهیه‌کننده توسط بازرس یا بازرسان واردکننده می‌باشد. مدت اقامت بازرس بستگی به طولانی بودن دوره ساخت محصول دارد. همان گونه که قبلاً اشاره شد، بازرسی ضمن فرآیند تولید معمولاً فقط وقتی که مشخصات محصول و فرآیند ساخت پیچیده باشند و خصوصاً وقتی که قرار باشد که کالاها طبق مشخصات خود واردکننده تولید شوند، توصیه می‌شود.

برای کارخانه و ماشین‌آلات

پیموده، واردکننده به متخصصین خود نیاز نخواهد داشت. برای این کار احتمالاً با یک مؤسسه شناخته شده قرار داد منعقد می‌شود. بهتر است یک بازرس از طرف واردکننده به عنوان واسطه بین اداره طراحی و فنی واردکننده از یک طرف و مؤسسه بازرسی و فروشنده از طرف دیگر، با مؤسسه بازرسی همراه شود.

۲-۴. مکان بازرسی

تعیین مکان بازرسی، مستلزم ارزیابی هزینه‌های نسبی انجام این کار در کشورهای واردکننده و فروشنده می‌باشد. خصوصاً وقتی که محصولات از محل دوری خریداری شده و هزینه‌های کشتیرانی بخش مهمی از کل هزینه‌ها را تشکیل می‌دهد، وقتی که عودت کالاها می‌رد شده غیرعملی بوده و برای مواقعی که بازرسی در نقطه مقصد رضایت بخش نباشد، بازرسی قبل از بارگیری سودمند خواهد بود.

در خریدهای بین‌المللی، واردکننده آزاد است که بازرسی کالاها را تا ورود آنها به مقصد متوقف سازد. معمولاً واردکننده می‌تواند بگوید که تا قبل از ورود کالاها و مورد آزمایش قرار گرفتن، آنها را نپذیرفته است. لیکن اختلافات راجع به کیفیت می‌تواند خصوصاً از دیدگاه واردکننده پرهزینه باشد.

اعم از این که در قرارداد شرایط «تحویل روی کشتی» (فوب)^۱ یا «هزینه، بیمه و حمل» (سیف)^۲ مقرر شده باشد، پرداخت تا حداکثر ۹۰ درصد می‌تواند قبل از این که واردکننده فرصت آزمایش و رد کالاها را داشته باشد، صورت گیرد. بنابراین، چنانچه ماهیت خرید اقتضاء کند، واردکننده باید بازرسی قبل از بارگیری را در نظر گیرد.

۲-۵. بررسی نهایی

حتی وقتی که فروشنده کالاها را مطابق مشخصات واردکننده ارسال داشته و بازرسی قبل از بارگیری صورت گرفته باشد، کالاها کماکان باید در انتهای سفر بین‌المللی خود مورد بررسی قرار گیرند. در طول مسیر ممکن است به دلایل مختلفی، کیفیت کالاها بد شده یا سایر خسارات ناشی شود. انجام بررسی کالاها توسط واردکننده یا عامل وی برای تعیین علت، مسئولیت و وسعت خسارت، دله‌دزدی^۳ و زیانهای وارده، مهم می‌باشد. کالاها باید فوراً بعد از تخلیه از وسیله حمل، کنترل شده و بسته‌بندیها با صورت بسته‌بندی برچسب‌زده شوند. هر بسته باید کاملاً بررسی شود.

گاهی اوقات خسارت و دله‌دزدی مشهود بوده و در فرآیند بررسی قابل تشخیص می‌باشد. در این حالت، گواهی خسارت و کسری کالا باید از مسئولین گمرک اخذ گردد. اگر خسارت و زیان وسیع بوده و در موقع تخلیه بار آشکار نباشد، واردکننده باید نماینده متصدی حمل را مطلع ساخته و رسماً درخواست انجام بررسی، مادامی که کالاها کماکان در اسکله هستند را به عمل آورد مسئولین بندر نیز باید از این موضوع مطلع گردند. زمانی که گزارش بررسی در دسترس قرار گرفت، واردکننده باید علیه شخص یا اشخاص مسئول ورود خسارت و زیان همان گونه که در گزارش مورد تأیید قرار گرفته است، اقدام دعوی کند.

پی‌نوشتها

1. Electronic Data Interchange (EDI)
2. Electronic Commerce
3. Import Contract Monitoring System (ICMOS)
4. Free on Board (F.O.B)
5. Cost, Insurance and Freight (CIF)